

اوں بشني سنه
نومبر ۱۱ (۸۸)

ايلود
۱۳۴۱

تُورلَك تاریخ انجمنی

مجموعہ عہدی

سلطان آتونباش

آنادولو ده سلجوک اوغلارینك صوك حكمداری سلطان غیاث الدین مسعود ثانی بن کیکاووس بن کیخسرو بن کیقباد بن کیخسرو بن قلیچ آرسلان بن مسعود اول بن قلیچ آرسلان بن سلیمان بن قوتلش بن آرسلان بن سلجوک ایدی . ایکنجه سلطان مسعود ، (۶۸۱) سنه سنه سریر سلطنه کچدی . بر طرفدن موغول ناظرینک ، دیکر طرفدن یا باجی بکلرک تضییقاته دایانامادی . او ز تورک بکاریله تشریک مساعی ایتکه چالیشدی . بونک ایچون دفعاتله خلع و حبس و نقی واجلاس ایدلی . صوکنده مفلوجا (۷۰۴) سنه سنه وفات ایتدی . (بایزید کتبخانه عمومیسندہ یازمه جامع الدول ، ج ۱ ، ص ۱۱۸۹ و ۱۱۹۵)

سلطان مسعود ک (غازی چلبی) دیکله مشهور بر شهرزاده‌ی اولدینی تاریخاً معلوم ایسده دیکر اولادی اولدینی یقیناً بیله میورز . غازی چلبی ، هر حالده براسم اولقدن زیاده بر لقب اولمیلیدر . بوشهرزاده‌نک آدی (آتونباش) اولدینی کنده‌یستک تنظیم ایتدردیکی و قفیه‌ی عنوانی ده (غازی چلبی) اولدینی حوضه قضا سندہ کی شهرتی کو سترمکددر .

غازی چلبی ، پدرینک وفات‌سدن صوکره موغول حکمداری (سلطان محمد او بجا یتو خان) طرفدن آماسیه جوارنده کائن (سیمره) حکومته نصب ایدلش ، یعنی سیمره و هوایسته حکمدار اولمشدی . نشانجی زاده قدسی محمد افندی ، نور عثمانی کتبخانه سندہ (۳۴۱۷) نومروده مقید اولان (مرأت کائنات) آدلی اثرنده دیبورکه :

« فصل تاسع عشر در احوال غازی چلبی بن سلطان مسعود رحمة الله عليه تاریخ منلا ادریسده سلطان علاء الدین اسیر اولدقده سلطان غازان خان سیمره و سینوب و قسطمونیه شهرلری خی قراسی ایلی و صاروخان ایلی حدودینه وارنجه که احقر ممالک دیار رومدر (!) او جاقلق طریقیه سلطنت نامی ایله غازی چلبی یه

ویروب ساُر بلاد سلجوقیه‌ی غازان خان ضبط ایتدی (۱) .

ه منبور غازی چلی مملکتی تک اولغین اسب شوکتی لئک اولوب عسکر دمبدم متفرق ولباس سلطنتی متزق اولغه بشلیوب آباواجدادینک خدام و اسراسی اکثر ممالک رومه تغلب ایدوب قوت سلطنت سلجوقیان انفرض و پایان بولوب بقیه نسللری دولت آل عثمان اوائلنده کمال ضعف اووزره ختم اولوب مرور ایام ایله زائل وبالکلیه مضمحل اولدی . (ج ۱ ص ۳۷۰)

لا کن غازی چلینک و ساُر شهرزادکان سلجوقک کندیلرینه توجیه ایدیلن حکومتی پک صوری ایدی . نه غازی چلی ده ، نه دیکرلرند نفوذ و اقتدار یوقدی . چونکه سلطان (علاءالدین کیقاد) بن فرامرز بن کیکاووس ایله سلطان (غیاث الدین کیخسرو) بن قلیچ آرسلان رابعک سلطان مسعودک دیکربرادرلری (کیومرث ، قلیچ آرسلان) آدلی شهرزاده‌لرک اولادی بلادمتر قده بولو نیورلردى.

حال بوکه آنادولوی پک فنا تضییق و تاراج ایدن موغول و تاتار بکلریه عناصر اجنیمه‌دن یايانجی بکلر ، سلجوک شهرزاده‌لرینک موجودتلریخی بیله زائد و مضر کورمکده ایدیلر . چونکه کندیلرینک مظالم جبارانه‌سندن بونالش اولان تورکارک قیام ایده‌جکلریخی ، شهرزاده‌لرکده تورکاری قیامه تشویق ایندکلریخی ظن ایدیبورلردى .

بوندن دولایی (۷۱۶) سنه‌سنده جلوس ایدن سلطان ابو سعید بهادر خان بن محمد اوبلایتوک قولاغنی برطافم ارجیف واکاذیب ایله دولدوردیلر . آنادولو ده شهرزاده‌لرک وضعیتلریخی تھلکدی کوستردیلر . ابو سعید خان ده بويوك اتا بک و سر عسکری اولان امير چوبانک اوغلو (ترناش = یور طاش) بکی آنادولو نالمری واپیسی تعین ایدوب کوندردی .

تیور طاش لئک ۷۱۸ سنه‌سنده آنادولویه کلیر کلز سلجوک سلاله‌سندن

(۱) سلطان محمود غازان خان : ۷۰۳ شوالنده وفات ایتدیکی جامع الدولک و سامور توادیخ مشهوره‌نک ضبطندهن و عقد الجانک تصریخندهن نمایان اولدیبی اووزره سیمراه حکومتی ، غازان خان طرفندن (۶۹۹) سنه‌سنده ابتدا سلطان مسعوده توجیه ایدلش و (۷۰۴) سنه‌سنده وفات ایتدیکنه بناء (سلطان محمد اوبلایتو خان) طرفندن مخدومی غازی چلیه و بیلش اولدیبی آکلاشیلر .

برحیات اولانلرینخی تحری ایدوب چوچوقلریله برابر قتل عام ایتدی . شهزاده‌لردن بعضلری داغلره ، صارپ یرلره قاچوب جانلرینی قورتارمغه چالیشدیلر . تورک بکلرینک لطف حمایتلرینه التجا و دخالت ایتدیلر . ایشته بو قاپانلردن بری‌ده سلطان (تاج‌الدین آلتونباش) بن سلطان مسعه د‌ثانی ایدی .

منجم باشی احمد افندي (جامع‌الدول) آدلی اثر مذکورنده نقل ایدیورکه عیناً ترجمه‌سی شود : « امیر چویان اوغلو تمرتاش ، سلطان ابوسعید خان طرفندن بلاد رومه والی اولوب (۷۱۸) سنه‌سنه کادکده سلجوقیلرک بقیه اولادینی تحری ایدورک بولدوقلرینی چوچوقلریله برابر آجیقلى بر صورتده اولدوردی . اولاد سلجوقیه‌دن بعضلری داغلره ، صارپ یرلره قاچوب قرامان اوغلارینه التجا و دخالت ایتدیلر . قرامان اوغلاری سلطنت قازان‌عاق ایچون بونلرک قیزلوینی تزوج ایتدیلر . صوکره غدر ایدوب ارکلکلرینی کسکه‌رک اصول نسیمه‌لرینی محو و افنا ایلدیلر » (ج ۱ ص ۱۱۹۵) .

والی تیور طاش بک شدتلى تحریاته ، اولانچه نفوذ واستبدادینه رغم‌اسلطان (تاج‌الدین آلتونباش) لک شو بادره‌دن تخلیص حیات ایتمى ، ایکی شیئه حل اوانه‌بیلر . برخیجیسى قریم و قبچاق حکمداری جنکیز خان احفادندن بركه خان بن جوچى خانك كرييھى اولان (اوربای خاتون) لک طورونى ، حتى پك محتملدرکه والدەسى وزوجىسى مونغول امراسندن بركىمسەنك قیزلرى اولمالسندن نائل تصاحب اولىشدر .

ایكنجیسى آماسینه‌نک خالص تورک بکلری طرفندن يىللرجه اخفا ایدیلرلرک ۷۲۷ سنه‌سنه تیور طاشك فرارندن صوکرا میدانه حیقابىلمىشىر . شو ایکى احتمالك هر ایكىسى ده شهزاده مشارالیهك تخلیص حیات ایمەسندە عامل اولاپىلر . هر نه صورتله اولورسە اولسون مشارالیهك (۷۴۰) تارىخلى وقىيەسى بادرە قتل عامدن جانى قورتارمش و (۷۵۶) تارىخلى ایکى قطە وقىيەسى ده (۷۵۶) سنه‌سنه قدر ياشامش اولدېيغى كۆستىرمىكە در .

بو وقىيەلرک مندرجا‌لارندن آكلاشىلرک آماسیه حکومتى ، غازى چلى دىنگىلە مشهور اولان سلطان آلتونباشە مدار معىشت اولماق اوزرە حوضه ايله كەغىرە ، يۇنى كۆپرى قصارى آراسىنده واقع وقف ایتدىكى كويىلری و چقتلىكلىرى تخصيص

ایمش ، سلطان التوباش ده پدرینک مدفون اولدیلی سیمره قصبه‌سنه او طور مشن ، اولاد و اتفادی او نشد .

٧٥٦ سنه‌سنه وفاتی آ کلاشیلان سلطان التوباشک تاریخ تولد و مولدی وزده‌ده مدفون اولدیلی تمامیله آ کلاشیلامدی . بونلری بیلاره جلک بر و شیقیه‌ده تصادف ایدیله‌مدی . انجاق عاجز لری و تأثیق ناریخیه آرادیغیم اثناده حوضه اشرافدن حاجی محمود اغا زاده بایرام افنینک خانه‌سنه بو و قیمه‌لرک اصلاری نی مطالعه و تدقیق ایتمد . اورالرده (غازی چلی) دیه مشهور اولان بو شهرزاده‌نک مدفنی ، حوضه‌نک غرب طرفده کوپریه کیدن یول اوزرنده حوضه‌یه برساعت قدر یاقین (شیخ صاوچی) قریه‌سنه اولدیلی خبر آدم . اورایه کیتمد .

منذکور کویک جامی سوارنده یدی متنه قدر طولی ، دورت متنه قدر عرضی اولان اوستی آجیق ، سطحی زمیندن بر متنه قدر یوکسک ، اطرافی طاشله اورولو بر حظیره‌ی (غازی چلی تربه‌سی) دیه کومتردیلر . حوضه‌نک اسبق مفتی‌سی مرحوم (عمر نجاتی افنده‌ی) ده یانده بولونیوردی . قبرک باش طرفنده بر بوجوق متنه قدر اوژون ، قرق سانتیم قدر اُگلی ، قالین ، شکلاً مربع بر طاش دیکیلیدی . نه بو طاشک اوزرنده ، نه ده حظیره‌نک هیچ بر طرفنده مع التأسف بر کتابه اڑی کوره‌مدم .

او طرف خلقنک اراسنه بودامی (غازی چلی بن سلطان مسعود) ک قبری والتونباش بن سلطان مسعوده (غازی چلی) دینش اولدیلی او تهدن بری مشهور و متواتدر . غازی چلی بن سلطان مسعودک سینوبده‌ده بر قبری اولدیلی روایت ایدلکدده‌در . بو فارک ایکیسی ده بر ذات اولدیلی آ کلامدی : سلطان التوباشک اولادی آماسیه امیر کیری قوتلو بکزاده سیف الدین شادکلادی پادشاهک حمایه‌سنه اولدقداری آ کلاشیلر .

چونکه تاج الدن التوباشک اولادی آماسیه حوالی‌سنه مسعودانه یاشامشلدی . بونلدن حاکم سیواس اولان (سلطان رکن الدین قیدیج ارسلان) ی شادکلدي پادشاهک نه قدر حمایه ایتدیکی تاریخ سیواس اولان (بزم ورزم) ده بر تفصیل مذکوردر . کذلک املاک سلیجویه‌دن اولان آماسیه‌ده کی یوقاری واشاغی حمامله آلاجه و کوپری حماملرینک شاد کلدي پادشاهه و بوندن اولادینه ارثاً انتقال

ایتدیکی ده شاد کلدینک قیز اولادنن اولان (بایزید پاشا) بن یخنی بک ۸۲۰
تاریخی و قفیه سنده مندرجدر .

قیود و قفیه اداره سنده سلطان التونباشت اوقاف ، سلطان مسعود که تریه سی
اوقافی دیه قید و اولادنن ایکی یوزالی سنه لک متولیلری ده متسلاساً ضبط و ثبت
ایدلشدر . بو وقفک عنوانی شویلهدر : « وقف مالکانه قریه هاء قوجاق اوغلانی
و تافنی و آئی طوغدی عن وقف تربه سلطان مسعود در ناحیه سمره لادیق
درلواء امامیه و نصف مالکانه قریه تاتار عن وقف تربه اوربای خاتون والده سلطان
مسعود در سمره لادیق » (امامیه محاسبه دفتری صحیفه ۱۴۵) .

شو عنوان وقف کوستریبورک آمامیه سنجاغنده سمره لادیق دینش اولان
سمره ناحیه سنده کائن سلطان مسعود که تریه سنه قوجاق اوغلانی ، تاقی ، آئی
طوغدی قریه لری و والده سی اوربای خاتونک تربه سنده تاتار قریه سنک نصفی
بروجه مالکانه وقف و تخصیص ایدلشدر . بوندن آکلاشیلرک سلجوک دولتك
صومک حکمداری اولان ایکنچی سلطان مسعود ، والده سی (اوربای خاتون بنت
برک خان) ایله سیمره ناحیه سنده مدفوندر .

کذلک تاج الدین التونباشت تریه سی و قده زاویه شیخ صاوچی و تاج الدین
وققی دیه قید ایدلشدر . بونک عنوانی ده شویلهدر : « وقف زاویه شیخ صاوچی
قریه امور بک و تاج الدین مالکانه شیخ صاوچی در سمره لادیق تابع قضاء
حوسه » (امامیه محاسبه دفتری ص ۵۲۴) . بوندن آکلاشیلرک تاج الدین
التونباشت ، شیخ صاوچیه سنا ایلدیکی زاویه سنه امور بک قریه سنی و کندی
مرقدینه ده شیخ صاوچی قریه سنی وقف و تخصیص ایدلشدر .

شیخ صاوچی ، شیخ سعد الدین ساوچی چلبی در . تاج الدین التونباشت مر قدی
و زاویه سی بو قریه ده اولدینی دلالت ایدیورک بو قریه مومی الی شیخ سعد الدین
ساوچی چلینک اقامتندن دولایی (شیخ صاوچی قریه سی) دینشدر . شیمدى
بوکون شیخ سعدی قریه سی ، دینمکده درکه شیخ صاوچی دینمکدر . کرک بو زاویه
وتاج الدین و قفنک و دلک سلطان مسعود و اوربای خاتون تربه لری و قفنک تولیتی
توحیداً اسکیدن بری بر سلاله یه توجیه ایدیله کلش ، بو سلاله یه ده اولاد
واقف دینمی در .

ناج الدين التونباشك برنجي وفقيه سى وخطوط قضائى شودر :

ما فى مطلاوى هذه الوقية الشرعية ثابت عندي بانهاء مفخر قضاة المسلمين وسيد ولاة الموحدين مولانا ولى الدين بن عبداه احسن الله تعالى مثوابته و امضيته امضاءً شرعياً حرره عبدالرحمن بن محمد المصلحي القاضى باماسيه عفى عنه فى سنة احدى واربعين وعما نعاهة

لما عرض على هذه الوقية ثابت مضمونها على وجه الخصم بشهادة من فيه قبله وامضيته تابعاً للشرع القويم والامر العالى وانا اضعف العباد ولى بن عبداه المولى بقضاء كده غرمه مفتشر الاوقاف فى الاعمال عفى عنهمما العاف

ما عرض هذه الوقية ادعى حسن فقيه بن دره بك على ان القرية قوناج وقرية قباقلى وقف ليس ملك و اقام البينة عندي على وجهاً الخصم من عدول المسلمين وهذا الشيخ يonus بن حسين و كوسه ولی بن بايزيد وهو شهداء وهذا الوقف وقف صحيح من وقف التونباش الى يومنا هذا حكمت بشهادتهم على صحة الوقف انا امضيته وانا الفقير محمود بن مسعود المولى بقضاء اماسيه

صح عندي بجميع ما قدر في هذه الوقية قبل الله تعالى من الواقف على الشأن اعن الدولة والدين مفخر الملوك والسلطانين التون باش وانى حكمت بصحتها وصحة شروطها وقيودها وانا الفقير عمر بن محمد القاضى باماسيه عفى عنهمما العاف

الحمد لله الذى خلق السموات والارض وما بينهما وما تحت الثرى و الحمد لله الذى خلق الانسان من نطقه امشاج وامرهم ان يعبدوا الله ويوحدوه ما قال وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون وقال وافلوا الخير لعلكم تفلحون وقال رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا مات ابن آدم انقطع عمله الاعن ثلاث علم ينتفع به و ولد صالح يدعو له وصدقة جارية . ان الدنيا موطن غرور لا موطن سرور نعمتها ظل زائف ومقيمها ضيف راحل . وقال عليه السلام الصدقة تطهى غضب الرب . وما وفق الله سيد - الملوك والسلطانين الصدر الاعلى والقدوة المعلى تاج الدولة والدين التون باش من السلطان مسعود ادام الله معاليه علم ان ما اكله الانسان فقد افاته ومالبسه فقد ايلاه و ما تصدق به فقد ابقاء واراد تابعاً و مطيناً لامر الله تعالى الى ادخال الحيرات و اوصيه ابرات انه وقف وحبس وسبل بنية خالصة تقربا الى الله وابتقاء مرضاته و هربا من عذابه . الاليم وطلبا لثوابه الكريم ماذكر انه له وفي ملكه وتحت تصرفه الى صدور

هذا الوقف منه وذلك جميع القرية المدعوة كوسرف وستة قطعة من الارض الصالحة مع الحدود في هذه القرية المذكورة في ديوان فارس وبجميع النصف الشائع من القرية المدعوة قباقي و جميع القرية المدعوة قوناج في ديوان امير داد من اعمال سمره . المستغفيات عن التحديد والتعريف في مكانها وعدم التاسها من خالص امواله واطيب املاكه في حال حياته وحثته ونفذ تصرفاته ابدالله تعالى تلك الحيرات الجارية و اراد هذا الواقف ان وقف من حاصل المبلغ من هؤلاء المذكورات لاولاده تابعا لامر الله تعالى للذكر مثل حظ الاثنين نسلا بعد نسل ولا يدخل اولاد البنات اذا كانوا من ذوى الارحام اصلا ويتصرف اولاد الله كور حصة ايمهم و ان مات احدهم و ترك ابنا واحدا او صاعدا يتصرفون حصة ايمهم ولا يمنعهم الاعمام من حصة ايمهم و ان مات الاعمام وترك الاولاد فيكون معهم في درجة واحدة يتصرفون المبلغ على السوية ولا يختلفون هذه الصنوف وجها من الوجه و ذلك وفقا صحيحا صريحا و جنسا شرعا قويا مؤدا مخلدا الایقاع ولا يوهب ولا يوجر ولا يورث بوجه من الوجه و بسبب من الاستباب والانحل لاحد يؤمن بالله واليوم الاخر لا يأتي عليه زمان الا حكمه ولا يجده عليه او ان الا ابرمه لاينغير قواعده ولا يبدل موارده ومن بدله بعد ما سمعه فانما ائمه على الدين يبدلونه ان الله سبحانه علیم و عليه لعنة الله والملائكة والناس اجمعين واجر الواقع على الله تعالى فيما امر الله تعالى ان الله لا يضيع اجر المحسنين و قال ائمما يوفى الصابرون احرهم بغیر حساب واکد الواقع العالى المحسن المكمل صاحب السعادة ان يحفظ هذا الوقف كامتحفظون دينهم وروحهم وان يضيع او يبدل اما خصميه في يوم القيمة بين يدي الرحمن و اوصي لكل حاكم ان لا يقطع ولا يمنع خيراتي لرضاء الله تعالى وعزته وشفاعة نبيه محمد عليه الصلاة والسلام . ولما اراد الواقع . الواقعية المباركة هذه ليكون وقفيه شرعية لاولاده الذكور وانى حاكم في زمانى ونافذ حكمى كتبت و حكمت بصحة هذه الواقعية وكتبت شهود الجماعة المسلمين والحاضرين وذلك في اواخر الشوال ستة اربعين وسبعينا

مشهور المال

محمد بن موسى . سليمان بن اسماعيل . عيسى بك بن سليمان بك . ادریس بن امير . شیخ يوسف بن ولی . صالح بن يونس بك . حاجی موسی بن یعقوب حاجی . خضر بن الیاس . احمد بن محمد . طاشان بن امير . موسی بن جرار الله . مؤمن بن اجایتو . ذکریا بن امير . حسن بن محمد . عثمان بن عبدالرحمن . وغيرهم من الحاضرين .

بو و فیه نک عیناً ترجمه‌سی شودر :

کوکلری ویری ، بونلرک آرالرند ویر آلتنه اولان شیلری یاراتان ، انسانلری قاریشیق و بولانیق بر صودن وجوده کتیرن ، کندیسی (وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون) بویوردیفی کبی بیلوب توحید ایتلری انسانلره امر ایدن تاکری تعالی حضر تبریزه حمد اولسون که مطلوبکزه ایرمکزی ایسترسه کز ایلک ایدیکز بویوردی . پیغمبریمزرده بویوردی که آدم او غلو اولدکده هر دورلو عملنک ثوابی کسیلر انجاق اوچ عملندن ، فائده‌سی کورولن علمی اثرندن ، کندیسی خبر ایله یاد ایدن ای چوجوغندن ، خیری دائم اولان صدقه‌سندن دولایی ثوابی کسیلمز . دنیا ، انسان آلدا انجاق بر مسکندر . سویندیره جک بریر دکلدر . دیر ایکی ، کیجی کولکدیه ، مقیمی ده کیدیجی الکینه (مسافره) بکزد . پیغمبریمزر بویوردی که صدقه تاکری غضبی سوندورور .

بناءً عليه پادشاهلرک وسلطانلرک اولوسی ، صدر اعلی ، مقتدای معظم ، تاج الدولة والدين التون باش بن مسعود - تاکری تعالی اوولغئی دائم ایتسین - نائل توفیق الهی او لارق بیلدی که انسان یدیکنی بیتیریر ، کیدیکنی اسکتیر ، ویردیکنی طوردیریر . تاکرینک امرینه تعییت و انتقاد ایده‌زک خیراتی زاد آخرت اتخاذ و حسناتی ادامه ایمسنی اراده ایمکله کندیسندن بوقفت صدورینه دکین تحت تصریفه ملک و حق اولان سمره مضاقاتندن فارس دیواننده کائن کوسرف قریه‌سنک تمامی و بو قریه داخلنده کائن آلتی قطعه‌دن عبارت چفتال اراضیسی و امیر داد دیواننده شهرته بناءً تحديد و تعریفدن مستغنى اولان قپاقل قریه‌سنک نصفی و قوانج قریه‌سنک تمامی بوتون حدودیله برابر خالص اموالندن و اطيب املاک‌نند افزای ایدوب تاکری تعالی یه تقرب ، رضاسنی تحصیل ، عذاب یهندن فرار ، ثواب کریمنی طلب ایمک نیت صادقه سیله حال حیات وحشتنه و هر دورلو تصریفاتنک نافذ اولدینی بزمانده وقف و حبس و تسیل ایتدی . جناب حق تعالی شو خیراتی دائم وابدی قیلسین .

واقف مشار اليه اراده ایدوب شو موقوفات مذکوره‌سنک بالغ اولان حاصلان ، (للذ کر مثل حظا اثنین) امر الهیسی موجبجه نسلاً بعد نسل اولادیه وقف و تخصیص ایلدی . قیزلرک اولادی ، ذوی الارحام اولدقلریچون ،

کندی اولادی عدادینه اصلاً داخل اولامازل . اولاد ذکور ، پدرلرینک حصه سنه تصرف ایدرلر . اولاد ذکوردن برى وفات ایدوب بر او غلنى ، ياخود فضله سنى ييراقىرسه ييراقدىنى اولادی پدرلرینك حصه سنه تصرف ایدرلر . عموجەلری ، بوقلىرى كندی پدرلرینك حصه سندن منع ايدە منزىر . عموجەلری وفات ايدرسه قالان اولادی بونلرلە برابر بر درجه ده صاييلرلر . حاصلات بالغە يە متساوياً تصرف ايدرلر . بو صنفلر ، بروجھە كىرى قالمازل .

شو املا كى بو شرائط اوزرە وقف صحىح صريح وحبس شرعى قوى ايله مؤبدآ و محلداً وقف وحبس ايتدىكتە بناءً وجوه واسباب دنيوهدن هىچ بروجە وسبيلە صاتيلا ماز ، كىمسە يە هېبە وتعويض ايدىلە من ، ميراثە كىرە من . اللهك بىرلە كەنە ويوم آخرە ايمان ايدين هىچ بىر كىمسە اىچون حلال اولماز . بو وقفت اوزرندن كچن هرزمان ، انجاق آنى تحكيم و تأبىد ، تجدد ايدين هر آن انجق آنى تقويه وتخليل ايدر . شرائطى تغير ومشروط اىھلى تبديل ايدىلە من . بونى ايشىتىدكەن صوڭرا تبديل تغير ايتنىك وبالى ، تبديل وتغير ايتنىلە راجعدر . الله تعالى محقق ايشىدير و بىلير . تاڭرىنىڭ ، ملكلەرك ، بوتون انسانلىك لعنتى ، تبديل وتغير ايتنىلە اولسىون . واقف دە تاڭرى تعالى (ان الله لا يضيع أجر المحسنين) و (انما يوف الصابرون أجرهم بغير حساب) وعد واسمى موجبنىجە مأجور و مثاب ايتىن . صاحب سعادت على مكان ، احسانى درجه كەلە ايمىش اولان واقف مشار بالبنان سە تاڭىدا بىان ايلدى كە بو وفقى ، دين وحياتلىرى كېي حفظ و صيانىت ايدەلر . تبديل واضاعه ايتنىك خصمى قىامت كونىنده رەجان اولان تاڭرى حضورىنە بن اولاچىم . هر حاكمە وصىيت ، ايتىدى كە الله تعالى حضرتلىرىنىڭ رضا و عزتى ، پىغمىرى محمد عليه السلامك شفاقتى عشقە خيراتى منع وقطع ايتىيە .

واقف مشار اليه ، شو وقفيه مبارڪەنڭ اولاد ذکورىنە مخصوص بىر وقفيه شرعىيە اولماسى ارادە ايتدىكتىنەن بن ، زمانىنە حكمى نانىز ر حاكم صفتىلە شو وقفيهنىڭ سختتە يدىيوز قرق سنه سى شوانلىك صوڭلۇنە حكم ايدوب جاعت مسلمىنەن اشبو حكمە شاهد و حاضر اولانلىرى يازدم .

بولنده یوقاریه آدلری یازیلان شاهدلدر .

شو فقره حکمیه ، بو وقیه سلطانیه نک هان اوستنده امضاسی یازیلان اماسیه قاضی خلاطی زاده مولانا عمال الدین عمر بن مولانا شمس الدین محمد کدر . واقف مشارالیه ک دکلدر . بو ذاتک امضاسی ده شایان دقدر . ترجمه‌سی عیناً شودر : شان و شرف یوکیث ، دین بدر لتك اولو سی ، یادشاہنک و سلطاند ک دکر لیسی اولان واقف مشارالیه التون باشک شو وقیه‌سننده مندرج باجله تقریرلری حضور مده ثابت و صحیح اولدیغنه بناءً وقیه‌نک و شروط و قیودینک صحنه حکم ایتم . فقیرده اماسیه قاضیی عمر بن محمد .

سلطان تاج الدین التون باش غازی چلینک شو برنجی وقیه‌سی ، تاریخنا پک قیمتدار بر وثیقه شرعیه و معتبرددر . بو وثیقه تاریخنیه کوستیپورکه واقف مشارالیه التون باش ، ۱۴۰ سنه‌سنده اماسیه و حوالیسته اراده‌سی شامل اولان سیمره حکمداری ، یعنی اماسیه بکارینک حکم و نفوذیتی تنشیل ایدن رئیس جمهوری ایدی . و وقیه نک شاهدلری ده پک شایان دقت اولان اما-یه و رجالندندرل . بونلردن محمود بن موسی — کبار علماء:ن مولانا نظام الدین محمود بن مولانا مصلح الدین موسی السیواسی در . اماسیه قاضیلری اولان مصلحی زاده‌ل ، مصلح الدین موسانک اولادید .

سلیمان بن اسماعیل — اماسیه ده مسعودیه تکیه‌سی شیخی اولان شیخ المشایخ مولانا سعد الدین سلیمان بن اسماعیل الوفی در . مولانا جمال الدین ابراهیم افسر ائی یرینه کلش فاضل ، نافذالکلم بر ذات ایدی .

عیسی بک بن سلیمان بک — چلبی سلطان محمدک وزیر اعظمی اولان اماسیه‌لی بازیزد پاشا بن یخنی بک جدیدر . یخنی بک بن عیسی بک ، ییلدیرم سلطان بازیزد ک امراسنند اولوب والده‌سی کل چیچک خاتونک ۸۰۱ تاریخنی وقیه‌سی ذیلنده شاهدلردندر .

ادریس بن امیر — مشهور طاشان بک بویوک برادری اولوب کوپری جوارنده زیتون قضائیک امیریدر . مخدوملری (محمد و مراد) بکل ، مراد بک زاده زیتل ، بونک مخدومی ز کریا بکلدر .

شیخ یوسف بن ولی — یاوز دده دیگله مشهور اماسیه مولویخانه‌سی شیخی

اولان مولانا الشیخ حمال الدین یوسف بن الشیخ ولی الدین احمد المولویدر، شیخ مشهور مولانا حسام الدین حسن بن علی المولوی الامائی بونک خلفیدر . صالح بن یونس بک — اعیان تجاردن مشهور کوموشلی زاده خواجه صالح چلبی در .

حاجی موسی بن یعقوب حاجی — اماسیه امیر کبیری اولان طور و مطای زاده مشهور بکلر بک (زین الدین یعقوب شاه رومی) دینیلن یعقوب حاجی بک مخدومی حاجی موسی بک در . (جمع الانساب) آدلی کتابده بونله (اولاد رمتاز) دینشدکه ترمتای (طور و مطای) اوغلاری دیمکدر .

اما سیدن موغول نفوذی و مظالمی دفع ورفع ایده رک سلطان آتونباشی سریر سلطنه چیقاران ، اما سیده بر امارت جمهوریه تشکیل ایدن طور و مطای اوغلاری کبیر حاجی زین الدین یعقوب شاه بکدر . بونک تفصیل احوالی (اما سیه تاریخی) نک اوچنجی جلد نده یازیلیدر .

حضر بن الیاس — بابا الیاس خراسانی اولادندن و شمس الدین محمود طغرائی احفادندن شجاع الدین الیاس بک بن الحاج نوروز بک بن شمس الدین محمود طغرائی مخدومی خیر الدین حضر بکدر . بونک عمرزاده سی ارتنا بک زاده محمد بک وزیری اولان امیر مشهور علاء الدین علی بک بن نور الدین قوتلو بک بن الحاج نوروز بکدر .

احمد بن محمود — اما سیه امیری کوموشلی زاده مشهور تاج الدین محمود چلبی مخدومی شمس الدین احمد چلبی در .

طاشان بن امیر — سلطان آلتون باشک اتا بکی اولان (امیر، امور) بک مخدومی ویقاریده کجن ادریس بک اور تانجه قارداشیدر . آلتون باشک و فاتنندن صوکرا کده غره (کوپری) ، مرزیفون ، زیتون و حوالیسته استیلا ایدن بودر . کوپری و حوضه قضالیله مرزیفون تضاسی آراسنده کائن مشهور (طاشان طاغی) بونک آدینی طاشیمقده در . طاشان اوغلارینک احوال تاریخیه سی اما سه تاریختنده مفصلدر .

موسی بن جار الله — مشاهیر کتابدن و علماء و خطاطینندن مشهور الحاج جار الله بن شعیبک مخدومی موسی چلبی در .

مؤمن بن اجایتو — امامیه‌ده بورمه مناره جامعی اوکنده تربه‌سی اولان
اولاد هلا کودن مشهور (جودار نوین) بن یشمت بن هلا کو خانک از غلو اجایتو
سلطان زاده (مؤمن بای) در . بوکا (عبدالمؤمن بای) ده دینشدر . اجایتو
سلطان ، تورکلار آراسنده (اجه سلطان) دیمکله مشهور اولوب وارای قصبه . نده
زاویه‌سی و حوالیستنده چقتلکی وارد . یاوز سلطان سليم و قانونی سلطان . میلان
دورلرنده امامیه حوالیستنده قیام و عصیان ایدن مشهور (ذوالنون سلطان) بن خليل
بیک بن قباد بیک جد اعلاسیدر .

ز کریا بن امیر — ادريس و طاشان بکلرک کوچوک برادری ز کریا بلکر. کوپری قضاستنک شرق طرفیینه و حوضه قضاسته تغلب ایدن بر امیر ایدی. بهان خندومی (اومور باک) پک مشهوردر.

حسن بن محمد — کیا رعلامادن مولانا صدرالدین محمد بن اخی حسن الحمد اوزمی
مخدومی مولانا عن الدین حسن چلی در . طیب مشهور لقمانک اقریاستندنر .

عثمان بن عبد الرحمن — امامیه قاضیلرندن مولانا امین الدین محمد بن عبد الله اب
بن التبریزی حفیدی مولانا صلاح الدین عثمان بن عبد الرحمن بن مولانا امین الدین
محمددر .

شایان دقتدرکه بو زمانک اعظم اسراء و کبراسنندن اماسیه بکلر بکیسی حاجی یعقوب شاه بک، امیر مصلح الدین قوتلو شاه بک، خلفت زاده امیر شیعاع الدین سلیمانشاه بک، حتی کنج امرادن قوتلو شاه زاده مشهور سیف الدین شاد کلدی پادشاه بر حیات اولدقیری حالده سلطان التوباباشت و قفیسه شاهد و حاضر او باش دکلردر، حال بوکه بونزک هر بری صره سیله اماسیه ده (بکلر بکی، امیر بکیر) اولشلرداری.

ایشته بونلرک اسبابی ، امارتلری تاچ الدین التوبنباشت اسباب سلطنتی ، صوکره
قضاء و قاتی ، درجه نفوذ حکومتی ، آنادولو تاریخی نقطه نظرندن طبع و اشری
پاک مهم والزم اولان آماسیه تاریخنگ اوچنجی جلدنده تفصیلاتیه بازیلیدر . آماسیه
تاریخنگ بو جلدی باصیلرسه سکرنجی عصر هجری ده آنادولونک احرال تاریحیه سنی
آ کلابایسلیمک ایچون نمبویوک و مهم امکر صرف ایتدیکم تقدیر ایدیلرس امیدندمیم .

سلطانه تاج الرببه التوابه به مسعود سلجوقيه
اینچی و قبیصی

ما ف مطاؤى هذه الواقفية الشرعى ثابت بانهاء مفخر القضاة المسلمين وسد
ولاة الموحدين مولانا ولـى الدين بن عبدالله اسبـع الله تعالى مثوابـه وامضـته امضـاء
شرعـياً حرـزه عبدـالرحـمـن بنـ محمدـالمـصلـحـي القـاضـى بـاـمـاسـيـه عـنـهـ فـيـ سـنـةـ اـحـدىـ
وـارـبعـينـ وـثـانـيـعـائـةـ

ما عرض على هذه الواقفية ثبت مضمونها على وجهـالـحـصـمـ بشـاهـدـةـ منـ فـيـهـ قـبـلـهـ
وامضـتهـ تـابـعاـ لـالـشـرـعـ الـقـوـيـ وـالـأـمـرـ الـعـالـىـ وـاـنـ اـضـعـفـ الـبـادـ وـلـىـ بـنـ عـبدـالـهـ الـمـلـوـىـ
بـقـضـاءـ كـدـهـ غـرـهـ مـفـتـشـ الـأـوـقـافـ فـيـ الـأـعـمـالـ عـنـهـاـ الـعـافـ

ما عرض على هذه الواقفية ادعـى حـسـنـ فـقـيـهـ بـنـ دـرـهـ بـكـ عـلـىـ اـنـ اـلـقـرـيـةـ قـوـنـاجـ وـقـرـيـةـ
قاـفـلـ(١)ـ مـلـكـ لـيـسـ وـقـفـ وـاقـمـ الـبـيـنـةـ عـبـدـالـمـلـكـ عـلـىـ وـجـهـ الـحـصـمـ مـنـ عـدـوـلـ الـمـسـلـمـينـ
وـهـاـ شـيـخـ يـونـسـ بـنـ حـسـيـنـ وـكـوـسـهـ وـلـىـ بـنـ بـاـيـزـيدـ وـهـاـ شـهـداـ (.)ـ وـهـذـهـ الـوـقـفـ
وـقـفـ صـحـيـحـ مـنـ وـقـفـ اـلـتـونـ باـشـ الـيـوـمـاـ هـذـاـ حـكـمـ بـشـاهـدـهـاـ عـلـىـ صـحـةـ الـوـقـفـ
اـنـ اـمـضـتـهـ وـاـنـ اـلـقـيـرـ مـحـمـدـ بـنـ مـسـعـودـ الـمـلـوـىـ بـقـضـاءـ اـمـاسـيـهـ

صـحـعـنـدـیـ بـجـمـيـعـ مـاحـرـرـ فـيـ هـذـهـ الـوـقـفـيـةـ تـقـبـلـ اللهـ تـعـالـىـ مـنـ الـوـاقـفـ عـلـىـ الشـانـ
وـاعـزـ الدـوـلـةـ وـالـدـيـنـ مـفـخـرـ الـمـلـوـكـ وـالـسـلاـطـيـنـ اـلـتـونـ باـشـ وـاـنـ حـكـمـ بـصـحـةـ شـرـوطـهـاـ
وـقـيـوـدـهـاـ وـاـنـ اـلـقـيـرـ عمرـ بـنـ مـحـمـدـ الـقـاضـىـ بـاـمـاسـيـهـ عـنـهـاـ الـعـافـ

ديـبـاجـهـسـ بـرـنـجـيـ وـقـيـهـسـنـكـ عـيـنـدـرـ .ـ سـلـطـانـ مـشـارـالـهـكـ اـسـمـيـ يـرـنـدـهـ «ـ وـلـماـ
وـقـالـ اللهـ تـعـالـىـ لـسـيـدـالـمـلـوـكـ وـالـسـلاـطـيـنـ صـدـرـالـاعـلـىـ قـدـوـةـالـمـلـىـ تـاجـالـدـوـلـةـ وـالـدـيـنـ اـلـتـونـ
باـشـ بـنـ السـلـطـانـ مـسـعـودـ اـدـاـمـ اللهـ مـعـالـيـهـ »ـ دـيـدـكـدـنـ صـوـكـراـ وـقـفـ اـيـتـيـكـيـ قـرـيـلـرـىـ
بـيـانـ يـرـنـدـهـ «ـ وـذـلـكـ جـيـعـ الـقـرـيـةـ الـمـدـعـوـةـ يـاـنـجـيـ وـسـتـةـ قـطـعـةـ مـنـ الـأـرـضـ الصـالـحةـ مـعـ
الـحـدـودـ فـيـ هـذـهـ الـقـرـيـةـ المـذـكـورـةـ فـيـ دـيـوـانـ فـارـسـ وـجـيـعـ النـصـ الشـائـعـ مـنـ الـقـرـيـةـ
الـمـسـعـرةـ قـبـاـقـارـ وـجـيـعـ الـقـرـيـةـ الـمـدـعـوـةـ قـوـنـاجـ »ـ دـيـبـورـ وـبـرـنـجـيـ وـقـيـهـسـنـدـهـ مـذـكـورـ
اـولـانـ شـرـائـطـ وـقـيـهـيـ عـيـنـاـ تـكـرـارـ اـيـدـيـورـ .ـ يـاـلـكـيـزـ تـارـيخـ يـرـنـدـهـ «ـ وـذـلـكـ حـرـرـ فـيـ

(١) بـقـرـيـهـنـكـ آـدـىـ (ـقـبـاـقـارـ)ـ دـرـ ،ـ هـرـحـالـهـ يـاـكـلـيـشـ اوـقـونـشـ اوـلـلـيـلـدـرـ .ـ

اواخر -والبارك سنة ست وحسين وسبعمائة » يازيلبور . وعین شهودك اسملى
مسطور بولنیور .

سلطان التون باش طرفدن تنظيم ايديلن پدرى
سلطان مسعودك وفقيه سى بالاسنده

ولما عرض على هذه الواقفية قبّلتها وحكمت بصحتها وانا الحقير حسن بن حسين
المولى باسميه

لما عرض على هذه الواقفية ثبت مضمونها على وجه الخصم بشهادة ما فيه وبأته
وامضيته تابعا للشرع القويم بالأمر العالى وانا الحقير محمد بن محمد المولى بقشأنه كده
غره مفتشا بالأمر العالى عفى عنهم

ثبت مضمون هذه الواقفية بشهادة عبدالله (.) ومحزنة بن محمود حكمت بصحتها
وانا الحقير رجب بن افسار المولى خلافة (.) مفتشا بالأمر الخاقاني

صح عندي بجميع ما حرر في هذه الواقفية واني حكمت بصحتها وصححة شروطها
وقيودها وشهدت على ذلك من عدول المسلمين ووضعت عليه امضائي وانا الحقير
محمود بن محمد المولى بمحروسة اساميه

وقفيه السلطان المعظم المكرم مسعود بن كلاوس المغفور المرحوم نور الله قبره

الحمد لله العلي العظيم اللهم اهدنا الصراط المستقيم وجنينا عن الباطل الذميم
والصلوة على محمد المنعمتو بالحق العظيم المعموث لاقامة (.) القويم وعلى الله والاصحابه
المبشرین الى جنات النعيم اما بعد فان الدنيا دار غرور وترح لا دار سرور وفرح
نعمتها ظل زائل ومقيمها ضيف راحل حلاوتها مشهدة بالسم وافراحها مفرونة
باليهم . والوقف حسنة تدوم (.) فانها الى انقطاع الزمان وتجارة تظهر ربحها ليوم
القارعة في الميزان فطوبى لمن يدوم لهذا اليوم عملاً صالحًا ليراه يوم ينظر المدراً ماقدمت
يداه فلما تفكك السعيد الشهيد (.) في قول سيد المرسلين عليه افضل الصوات وأكمل
التحيات اذمات ابن آدم انقطع عمله الاعن ثلث علم ينفع .» وولد صالح يدعوه
وصدقه جارية وفي قول الملك ذي الجلال والاكرام ما عندكم ينفذ وما عند الله باق وما
وفق الله سبحانه وتعالى صاحب السعادات السلطان المذكور (.) حتى علم انما اكله

الإنسان فقد افنته ومالبسه فقد ابلأه وماتصدق فقد ابقاء فلما اراد ان يثاب عند الله تعالى وقف وحبس وسبيل بنية خالصة وطوية صافية تقربا الى الله تعالى وابتغاء مرضاته الله وطلبها لشوابه الکريم وهراب من عذابه الليم ما هوله وملكه وحقه فيما (.) تحت تصرفه الى حين صدوره هذا الوقف منه وذلك جميع القرية المدعورة تافى وجميع القرية المدعورة قوجه او على (١) في ديوان امير داد من اعمال سمرة المستفيات من التحديد والتعریف في حال حياته وصحبة عقله وبدن ونفاد نصراته وشرط الواقع الذكور لا ولاده ان يتصرف (.) جيئا في كل سنة وفي كل وقت الحصاد من حاصل الغلة من هؤلاء القرى يأخذ لنفسه (.) في جهة القرابة بعد اخذ العشر من هذه الغلة توليه ولا يدخل الاجنبي بوجه من الوجوه والباقي (.) اربعة اسهم الى اربعة نفر من علماء الصالحين الذين يواظبون على تربة المرحوم ويقرؤون من القرآن كل واحد منهم في كل يوم الجمعة جزء ولا يتذكرون تربته ولا يخالفون الشرائط ابداً (.) ويهدون ثواب القرآن الى روح الواقع المرحوم المفتر المولى المذكور (.) من سؤلائهم القراء المذكورة (.) لا ولاده واولاد او لاده وان سفل وفقاً صحيحاً شرعاً وجدياً مرعياً بحيث لا يباع ولا يوهب ولا يرهن ولا يملك بوجه من الوجوه وسبب من الاسباب ولا يخجل لاحد يؤمن بالله واليوم الآخر ان لا (.) يخالف في هذه الشرائط بعد ما سمع (.) فعليه غضب الله ورسوله وكل حاكم اذا نظر هذه الواقفية يحكم بصحته ثواب بالرضاء الله تعالى ولشفاعة رسوله واجر الواقع على الله تعالى فيما امره وكتب هذه الواقفية صحيحة على منوال ذلك الموصوف وانا الفقير محمود بن محمد المولى بمحرسة امامية مع مضافات امير داد من اعمال السمرى ناذ الحكم جائز الامر والرسم وشهدت من جماعة المسلمين وحرر ذلك في اواخر شوال المبارك سنة ست وخمسين وسبعيناً

شهود الحال

محمد بن مصلح الحافظ   شهد بما فيه عبدالله (.)   شهد بما فيه خليل (.)
 شهد بما فيه خضر (.)   شهد بما فيه الشيخ احمد بن موسى   شهد بما فيه سليمان بن احمد
 شهد بما فيه يونس بن ولی. شهد بما فيه يوسف بن احمد وغيرهم من الجماعة الحاضرين.

(٢) بوقريه (قوجه اوغلان ، اوغلن) اولليدر .

ابن‌جعفر و قبیله نک و مخطوط نسبه‌سی

شوه قبیله نک مندرجاتیه عائد اولان حکم شرعی اهل اسلام قاضی‌ترینک مفخری و اهل توحید والیلرینک اولوی مولا ناولی الدین بن عبد‌اللهک انها و اشعاریه ثابتندو بن ده شرعاً امضای وضع ایلدم بونی امامیه قاضی‌سی عبد‌الرحمن بن محمد مصلحی ۸۴۹ ده یازدی .

بو وقیه بکا عرض اولندقده مضمونی خصم شرعی موافقه‌سته شوت مضموننده حاضر اولانلرک شهادتیله ثابت اولدی . بن ده شرع متینه وامر عالیه تبعیت ایده‌رک قبول و امضا ایتم . بن ، قوللرک اک عاجزی کده غره قضاسته نائب و ملحقاتی اوافقه مقتضش اولان ولی بن عبد‌الله .

بو وقیه بکا عرض اولندقده حسن فقیه بن دره بک قواناج قریه‌سیله قباقلر قریه‌سی کندیستنک ملکی اولوب وقف اولمادیغئی دعوا و عبد‌الملک ده خصمک یوزیله فارشی بینه اولماق اوزره عدول مسلمیندن شیخ یونس بن حسین ایله کوسه ولی بن بازیزیدی اقامه ایدوب آنلرده شوقریه‌لر بو کونمز قدر آلتون باشت وقف صحیحی اولدیغنه شهادت ایتدکلرینه بناءً بو وقفک صحنه حکم و امضا ایتم بن فقیر امامیه قضاسته نائب محمد بن معودم .

بو وقیه‌ده یازیلانلرک مجموعی ، وقفک واقف هایشانی ، دین و دولتك اعزواز کرمی ، پادشاهلرک و سلطانلرک مدار افتخاری آلتون باشدن تزدمه صادر و صحیح اولدیغنه بناءً وقفک و شرائط و قیودینک صحنه حکم ایتم . بن فقیر امامیه قاضی‌سی عمر بن محمد .

« تاکری تعالی حضرت‌لرینک توفیقات الـهیه‌سته مظہر اولان سید ملوک و سلاطین ، صدر اعلی ، مقیدای معلی ، تاج‌الدوله‌والدین آلتون باش بن سلطان مسعود » « فارس دیواندہ یاغیجی دیمکله مشهور قریه‌نک تامنی وبو قریه‌نک حدودیله برابر آلتی قطعه اراضیسی ، قباقلر دیمکله مشهور قریه‌نک نصفی ، قواناج دیمکله مشهور قریه‌نک تامنی » « ۷۵۶ سنه‌سی شوالنک اوخرنده وقف و تثیت ایتدی » دیمک اولور .

اوچنجی و قفیه‌سی شایان دقتدر . بو و قفیه‌ی بن مطالعه ایتمد . و قفیه ، پک ییرانمش اولدیغندن خیلی یرلری او قوناماز بر حاله کلشدر . ایچنده قرائت ایدنلرک خطاسی ده یوق دکلدر . بونک ایچیون او قوناماش و خطالی یرلرینه برر معارضه وضعیله اشاربت ایتمد . بو اوچنجی و قفیه ، ترتیبندن معلوم اولدیغی اوزره سلطان مسعودک وفاتندن اول کندی تربه‌سننه وقف ایتدیکی قریه‌لری و تقریر ایتدیکی شرائطی خذومی سلطان آلتون باش (۷۵۶) سنه‌سنده وفاتندن اول حضور حاکمه تقریر و شهود ایله اثبات ایدمرک تنظیم ایتمشد.

او قوتاپیون اوچنجی و قفیه‌نک رهاظوط قضائیه نجمسی

بو و قفیه بکا عرض اولندقده قبول و محنته حکم ایتمد بن فقیر اماسیه ناجی حسن بن حسین .
بو و قفیه بکا عرض اولندقده مضمونی خصم شرعی مواجهه‌سنده شهادله ثابت اولدیغنه بناءً شرع متینه و امر عالی به تعیت ایده‌رک قبول و امضا ایتمد بن فقیر کده‌غره قضائیک ناجی و امر عالی ایله مفترش محمود بن محمد .
بو و قفیه‌نک مضمونی عبدالله (۰) و حزه بن محمودک شهادله ایله ثابت اولدیغنه بناءً محنته حکم ایتمد . بن فقیر (۰) ناجی و امر خاقانی ایله مفترش اوقافی رجب بن افشارم .

بو و قفیه مندرجاتنک مجموعی نزدمه صحیح و ثابت اولوب و قفیه‌نک و شروط و قیودینک محنته حکم وعدول مسلمیندن خیلی ذواتی حکمه اشهاد ایده‌رک امضامی وضع ایتمد . بن فقیر محروسه اماسیه ناجی محمود بن محمد .

سلطان معظم مکرم مسعود بن کیکاووسک و قفیه‌ستنک صورت مترجمسی :
یوجه واولو تا کریمزه حمدونا ایدمرنا یارب بزی دوغر و یوله سوق ایت ، حقیر و باطل شیلردن قاییر . بیویک خصلت و فضیلتاه موصوف ، دین متینک اقامه‌سننه مأمور اولان محمد علیه السلامه و جنات نعیم مبشرلری اولان آل و اصحابه تقدیم تمنیات ایدرزا . بعدذا

دنیا ، برخمانه غروردر . نعمخانه سرور دکلدر . نعمتی زائل اولان کولکدیه ،

اقمات ایده‌نى ده يوجى مسافره بىكزىر . حلاوتى زهر ايله بولاشيق ، ذوق و صفاتى غملىرىه ياناشيق در . وقف ايسه بر اىيلكىدركە (. .) زمانك سوکنه قدر دوام ايدر . بر تىخارتىدرك نفعى قىامت كونى ميزاندە ئۇپۇر ايل . مىۋىدىلر اولسۇن او كىمسىيەكە بو كونى كورمك اىچۈن حقه يارار عمللىر يابار . او كون هر كىس دنيادە يابىدىنى عىمللىرىسە باقار .

وقتا كە سعيد شهيد (وقفيه بالاستنده : معظم و مكرم اولان سلطانى مسعود بن كىكاوس مرحوم نورالله قبره اولاچقدر) انبيانك اولوسى اولان نجى ذيشانك « اذمات ان آدم انقطع عمله الا عن ثلث علم ينتفع به و ولد صالح يدعوه و صدقه جاريه » و مالك عن و جلال اولان پادشاه لايزالك « ما عنديكم ينفذ وما عند الله باق » بويوردقلقى دوشوندى (. .)

وقتا كە سعادتلىر صاحبى اولان سلطان مذكور (بوراده سلطان تاجالدين التون باشك آدى اوله جقدر) تا كىرى تعالى حضر تۈرىئىك تو فيقات الئەيمىسىنە مظھر اولدى (. .) حتى بىلدى كە انسان ، يىدىكلىرىنى تو كەتىر ، كېدىكلىرىنى اسكتىر ، تصدق ايتدىكىنى ابا اىتش اولور . نزد الوهيتىدە نائل مكافاقت ! ولماسى اراده ايدوب بر نىت صادقه و طويت صافىه ايله جناب حقه تقرب ، رضای الئەيسى طلب وعداب اليندن اجتناب اىچۈن حال حياتىدە عقل و بدئى صحىح و تصرفاً تى نافذاولدىنى بىزماندە بوقفت صدورىنە دىكىن تصرفى آلتىدە ملکى و حقى اولان سىره اعمالان بىن اميرداد ناخىه سنده تحديد و تعرىفدىن مستغنى تاقى قرييسي دىمكلە مشهور قرييسيه قوجه اوغلى دىمكلە مشهور قرييستىك تامانى وقف و جبس ايدوب شوويلە شرط ايتدى كە اولادى (. .) بو موقوفاتك مجموعەنە تصرف ايدوب هى سنە حصاد موسىنە محصولاتى جمع (. .) وحصە تولىت اولارق عشرىنى آلدقدن سوکرا (. .) قرابته خاڭ اولانى دە كىندىسىچۇن آلا . هيچ بىر وجهە اجنى داخل اولىيە (. .) باق قالان دورت سەھى دە مرحومك تربەسنە مواظبت و هىچمە كونى هىبرى قرآن كىمىدىن بىر جزو تلاوت ايدىن علمىي سىلھادىن دورت نفر كىمسىيە ويرىلە آنلار دە تربەسى ترك و شرائىچە اصلا مخالفت ايجىهلر ختم (. .) نزآن كىرىشك ثوابىچى واقف مرحوم مغفورك روخنه بىه ايدەلر . قرای مذكورەن

علم مذکور (.) بطن بند بطن اولادینه و اولاد اولادینه (.)
وقف صحیح شرعی و حبس مرعی ایله وقف ایتدی . شویله که بو موقعات هیچ
برسیله صایل الاماز . هبه و ترهین ایدیله منز . میراشه داخل اولادماز . تملک و تملیک
اولوناماز . اللهه و يوم آخرته ایمان ایدن هیچ بر فرده بوشرائطی ایش-یتکدن
صورا (.) مخالفت حلال اولماز (.) اللهه و رسول اللهک غضب
ولعنتی اکا اولسون . بو وقفیه یه نظر ایدن هر حاکم الله رضاسیچون و رسول اللهک
شفاعت ایتمسیچون بو وقفک سنه حکم ایده . تا کری تعالیٰ نک امریمه امثنا
ایدن واقفتک اجر و مكافاتی ده تا کری تعالیٰ ویره . بو وقفیه حکم نافذ ، امر
ونہیم جائز اولدیفی برحال و زمانده بمنوال موصوف او زرده یدیسوز اللی آلتی سنہسی
شوال مبارکنک او اخترنده بن یازدم و جماعت مسلمیندن حاضر اولاندری اشهاد ایدنم
بن فقیر سمری ملحقاتندن امیرداد تواعیله برابر محرزه امامیه نائی محمد بن محمد بن محمد
شاهد و حاضر اولانذر و قفیه اصلیه ذیلنده یوقاریده اسمبلری یازیلاند ، ذواتدر .

شو اوچ وقیه‌دان هربری آ کلانيوزک سلاطين سلجوقيه‌نک صوکى اولان
سلطان غيات‌الدين مسعود بن عز الدين كيماوسك سلطان تاج‌الدين التونباش آدى
بر شهرزاده‌سى واردر . كذلك «الصدر الاعلى ، القدوة المعلم ، اعن‌الدولة والدين»
صفتلرى ده كوستريبورك بول سلطان آلتونباش امامىيە ولايتىدە چنۇل حكمدارى
سلطان ابوسعيد بهادر خانك (٧٣٦) سنئىنده وفاتىن دن صوکرا بر حرمت
مخصوصه كورمىشدە .

وچنجي وقفيهده « صاحب السعادات السلطان المذكور » عبارهسي ده دلالت ايديوركه سلطان مسعودك بو وقفيهسي (٧٥٦) سنهمى شوالنده برحیات اولان مخدومى (تاج الدين التونباش) نظميم ايتديرمش و (سلطان) عنوانیله مشهور ومتعارف اوبلشدی . شوالده (٧٣٩) تاریخندن (٧٥٦) سنهمى شوالنه قدر سلطان التونباش سلجوقي ، اماسيه وحواليستنده صورى برعنوان سلطنته ايمرمش ، نفوذ وحكومة تامامله اماسيه امراسنه منحصر قالش دسته سلر .

شایان دقت رکه ۷۵۶ سنه شوالیه اواخر نده سلطان التونباشک ایکنچی
و قیمه سنه حکم ایدن امامیه قاضیی عمر بن محمد، یعنی قاضی القضاة عمامه الدین
عمر بن القاضی شمس الدین محمد الحلاطی اول مدینی حالده عین تاریخ نده سلطان

التوپباشک پدری سلطان مسعوده عائد و قیمه سنه حکم ایدن اماصیه ناجی محمود بن محمد، یعنی قاضی عمادک برادری و خلفی اولان نظام الدین محمود بن محمد الخلاطی اولمشدرا. بونزراک اماصیه ده تریه سی و کتابه لری واردر.

چونکه بوزمانده امامیه امیر کیری بولونان (مصلح الدین قوتلوبک) له شهود آراسنده آدی «شہد بمافیہ خلیل» دیه مذکور اولوب پدری (قتلو) نک آدینی اوقویامدقی امیر مشهور (زین الدین خلیل بک) بن، امیر نور الدین قوتلوبک آراسنده برج.ال عظیم واردی . بو خلیل بک سلطان ارتنا بک زاده ناصر الدین محمد بک وزیر مشهوری بابا الیاس خراسانی اولادندن و شمس الدین محمود طغرائی احفادندن امامیه لی (علام الدین علیشاه) کوچوک برادری ایدی .

اما سیه ده او زمان لر ده ایکی غروب وار ایدی. برنجی غروب امیر کبیر قوتلویک طرفدارانی ایدی. اما سیه خاندان علماسنادن اما سیه قاضی سی عمام الدین عمر و خاندانی افرادی بو غروب دن ایدی. ایکنجی غروب بابا زاده الحاج خیر الدین خلیل بک طرفدارانی ایدی. اما سیه خاندان علماسنندن مفتی^۱ مشهور (مصلح الدین موسی السیواسی) و خاندانی ده بو غروب دن ایدی. و قیمه زیر نده شاهد « محمود بن مصلح الحافظ » ایشته بوزاتک مخدوم فاضلی (بدار الدین محمود حلم) در .

ایکننجی غروپک غایہسی ، خلیل بک امارتی، و علیشاہد تقویہ نفوذی ایدی.
بومقصد مضری سلطان التونباش تقویہ سلطنتی اشاعهسی سترواخفا ایدیبوردی.
بونک تقسیلاتی آماسیه تاریخنده او زوندر. اوچنجی و قیه ذیندہ کی شاهدلر، ایکننجی
و قیه شاهدلرندن باشقادر.

عبداه - آماسیه امراسندن مشهور کوموشلی زاده‌در. خضر - اماسیه‌ده مدرسه‌سی اولان اتابکزاده خضر بک بن الیاس بکنر پدرینک آدی او قوناماشدر. بن، و قیله بو و قیمه‌لری مطالعه ایتش و پدرینک (الیاس) اولدینی او قو مشدم. الشیخ احمد بن موسی - آماسیه‌ده مسعودیه خانقاہی شیخی اولان مشهور (شمس الدین احمد چلی) در.

سلیمان بن احمد — اک شایان دقت بر سیادر . بو ذات ، مشهور معین الدین سلیمان پروانہ بک اولادنن امیر کمیر (علم الدین سلیمان بک) بن احمد بک بن مهدب الدین مسعود اولوب خلیل بک رقیب مشهوری ، قوتلو بک محی ایدی .

قوتو بکل ارتحالنده امامیه استیلا ایلدیسه ده شادکلداری بکل نفوذی غلبه ایدمر ک قدسه فرار واوراده قرار ایمشدیر . الانس الجلیل ، بوندن و مخدومی امیر زین الدین عمردن خیلی بحث ایدر . بو کا امیر (علم الدین سلیمان بن المهدب) دیمشدیر . مخدومی عمر بک ، ٨٠٥ ده امیر القدس و ناظر الحرم ایدی .

ایکنچی و قفیه نک بالاسنده امامیه نائبی محمد بن مسعود ک تصدیقندہ شایان دقت بر قید وارد ر . او ده حسن فقیه ک ادعائیه قارشی (واقم الیینه عبدالملک علی وجه الحصم من عدول المسلمين) عباره سنک دلالت ایتدیکی عبدالملک ، بو و قفیه نک مندرجاتی اثبات ایمشدیر . امامیه نائبی محمد بن مسعود ، امامیه قاضی القضاطی ضیاء الدین مسعود بن اسد الخلاطی مخدومی (سعد الدین محمد چلی) در . عبدالملک - ده سلطان آلتوباشک و قفنه متولی اولان ذاتدر .

امامیه قاضیی عبدالرحمن بن محمد المصباحی ، منلا بکلک دیکله مشهور فضلان (نظام الدین ، عبدالرحمن چلی) در . امامیه ده صدر موقر ، یعنی مقی اولان مصلح الدین موسو بن محمود بن احمد بن امیر حسن السیواسی حفیدیدر . پدری و جدی اولان مولانا (جلال الدین عبدالرحمن) بن شمس الدین محمد بن مصلح الدین موسی ده امامیه قاضی القضاطی ایدیلر . عماد الدین عمر اولادینه (آل عماد) ، بونلرده (آل مصلح) دیمشدیر . امامیه ده بونلرک تربه سی و کتابه لری وارد ر .

اوچنجی و قفیه بالاسنده « محمود بن محمد المولی بقضاء کده غره » آمامیه قاضیی منلا بکلک برادری اولان (بدر الدین محمود پاشا) اولوب (شیخ پاشا) دیکله مشهور ایدی . مشهور قاضی عسکر (منلا ولدان محمد بن بکلک) ایشنه بو منلا بکلک دیکله مشهور عبدالرحمن افندیتک مخدومی ایدی . صدر اسبق (نائی عداد اپاشا) ده منلا بکلک احفادندن اولدینی ، پدری قاضی زاده خلیل آفانک عبدالرحمن چلی و قفنه متولی اولماسنده آکلاشیلمشدیر . اوچنجی و قفیه بالاسنده « وانا الحقیر رجب بن انشار المولی خلافة » عباره سنک اشاغیسی (قضاء حوضه) ایدی فقط او قویاما مشلدر در . آمامیه ناریخنده وقتیله او قویوب یازدیغ جهته علاوه ایدم . رجب بن افسار کبار علمادن اولوب امامیه امیر کبیری (فخر الدین احمد چلی پاشا) بن سیف الدین شادکلداری سلطان ییلدیرم بازیزد خانه عرض اتفاقیاد ایتدیکی زمان او قاف مقتشی اولمشدی . حوضه قضائی نائبی ایدی .

سلطان، التونباشك اولادى واحفادى چوقدى . بونلر صوڭرادن باشلىيجه اوچ سلاله يه آيرىشىدى . برئىخىسى (اييل ارسلان) اولادى ايدى . آماسيه جوارندهاليوم اييل ارسلان ناھىيەسى دىمكەلە مشھور اولان ناھىيەدە اقامت ايتشىلدى . سلطان سليم خان اولاك والدهسى (عائىشە خاتون سلطان) بونلردىندر . طربزون والىسى (خىرالدین خضر پاشا) قونىھ بىكىرىكىسى (حسن پاشا) ده بونلردىندر .

ايكتىجىسى (فېليج ارسلان) اولادى ايدى . قېلىچ ارسلان بىك، صورت مترجەسى تارىخىنچى مجموعەسندە نشر ايدين (بزم ورزم) ده مۇذ كور اولادىنى اوزرەامير كىبىر بابا زادە على شاه مخدومى (حاجى ابراهىم بىك) دن صوڭرا سىواس اميرى اولىشىدى . ٨٧٢ ده قاضى برهان الدين احمدك غدرىلە مقتول اولدى . اوچنچىجىسى (كېقاد) اولادى ايدى . بونلر سمرە لادقەدە اقامت ايدوپ (قاد اوغللرى) دىمكەلە مشھور اولىشىلدەر . بونلر كعدو اكىرى كۆپرىدە اقامت ايدين (طاشان اوغللرى) ايدى . چلى سلطان محمد، طاشان اوغللرىنى حمایە ايدوپ قباد اوغللرىنى ازدىرىدى . بوصورتله هەر ايکى خاندانى دە كىندىسنه اطاعت ايتىرىدى . آماسيه تارىختىم بونلر كوقايىقى و تراجى واردەر .

مسىن مسامىم بىبىه

